

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ORTAOKUL 5. SINIF

REHBERLİK UYGULAMALARI

GİRİŞ

Kıymetli Öğretmenlerimiz,

Türk eğitim sistemi; millî benlik oluşumuna katkı sağlamak ve millî bilince sahip kişilerden oluşan bir toplum oluşturmak adına ahlaklı, erdemli, milleti ve insanlık için iyi, doğru, faydalı ve güzel olanı yapmaya özen gösteren bilge nesiller yetiştirmeyi hedefler. Bu doğrultuda hazırlanmış olan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile bu yıl 5. sınıfa başlayacak öğrencilerimiz ilk kez tanışacaklardır. Yeni eğitim öğretim dönemiyle 5. sınıfa başlayacak çocuklarımız ve ailelerinin katılımıyla gerçekleştirilecek rehberlik uygulamalarını içeren bu kılavuz; hem yeni bir eğitim kademesine geçiş sürecinin daha kolay ve sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesi hem de öğrenci ve ailelerimizin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile tanışmalarını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Kılavuz, bir eğitim öğretim yılını birlikte geçirecek birbirinden farklı özelliklere sahip çocukları ve ailelerini tanımanızı kolaylaştıracak etkinlikleri ve süreç içerisinde siz değerli öğretmenlerimize kaynaklık edecek bilgileri içermektedir.

Yeni eğitim öğretim yılında başarılar dileriz.

5. SINIF ÖĞRENCİLERİ İÇİN OKULA UYUM SÜRECİNDE REHBERLİK UYGULAMALARI

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin merkezinde insan vardır. İnsan; zihinsel, duygusal, bedensel, sosyal ve manevi gelişim yönleriyle bütüncül olarak ele alınır. Bu modelde insanın kendini tanıması ve keşfetmesine imkân tanınarak kişilerin ilgi ve kabiliyetleri ölçüsünde esnek ve özgür öğrenme ortamlarının yaygınlaştırıldığı hak ve gelişim temelli bir öğrenme süreci yapılandırılır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin dayandığı bütüncül eğitim anlayışının unsurlarından biri de rehberlik sürecidir. Rehberlik sürecinde yürütülecek çalışmaların merkezinde çocuk vardır ancak çocuk, aile ve okuldan bağımsız düşünülemez. Bu nedenle okula uyum sürecini destekleyecek rehberlik uygulamaları planlanırken çocuk, aile ve okul birlikte ele alınmalıdır. Rehberlik uygulamalarının etkili bir şekilde yürütülerek hedeflenen amaçların gerçekleşebilmesi için aile, öğretmen ve okul yönetiminin iş birliği içerisinde olmaları ve belirlenen sorumlulukları yerine getirmeleri gerekmektedir.

Yeni bir eğitim kademesine başlayan çocukların ilk günlerdeki kaygıları ve okula uyum sağlamakta zorlanmaları normal bir durumdur. Çocukların bu dönemdeki kaygıları doğaldır ve genellikle geçicidir. Bireysel boyutta ele alındığında okula uyumun çocuğun gelişimini ve öğrenmesini desteklemek, okula devamını sağlamak, okul başarısını artırmak ve yetişkinlikte başarılı bir kariyere sahip olmak gibi katkıları olduğu görülmektedir. Okula uyum hizmetlerinin standart bir program dâhilinde verilmesi hem ülke çapında uygulama birliğinin sağlanması hem de rehberlik uygulamalarını planlayacak öğretmen, okul yöneticileri ve diğer paydaşlarca sürecin daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesi bakımından önemlidir.

AİLEDEN BEKLENTİLER

Yeni bir eğitim kademesine geçiş hem çocuk hem de ailesi için heyecan verici bir süreçtir. Uyum süreci sadece çocuk için değil aynı zamanda aile için de yeni bir deneyimi içerir. Ailenin tutumu ve desteği uyum sürecini doğrudan etkiler. Sakin, pozitif ve destekleyici bir ebeveyn tutumu çocuğun uyumunu ve okula aidiyetini olumlu bir şekilde pekiştirir, okulla bütünleşmesi ve gelişmesini sağlar. Rehberlik sürecinin etkili olmasına katkı sağlamak için ailelerin yerine getirmesi gereken sorumluluklar şu şekilde sıralanabilir:

- ✎ Aileler, yeni bir eğitim kademesine başlama sürecinde çocukları ve kendilerinde oluşacak kaygının normal olduğunu bilmelidir.
- ✎ Aileler ortaokul sistemi ile ilgili bilgi sahibi olmalı ve bu bilgileri uyum süreci öncesinde çocuklarıyla paylaşmalıdır.
- ✎ Çocuğun zihninde okula ve ilgili eğitim kademesine yönelik olumlu bir görüntü oluşması için çocuğa olumlu dönütler verilmelidir.
- ✎ Aileler yeni öğretmen ve okul yöneticilerine güvенеbileceklerini, her durumda onlardan yardım isteyebileceklerini çocuklarına anlatmalıdır.
- ✎ Aileler çocuğun yanında öğretmen, okul ortamı, sınıf ortamı vb. konularla ilgili olumsuz söylemlerde bulunmamalıdır.
- ✎ Aileler, ortaokula başlamakla ilgili kaygı hisseden çocuklarını yargılamamalıdır. "Herkes gidiyor.", "Biz senin zamanındayken...." gibi genelleyici ve yargılayıcı ifadelerden kaçınmalıdır. Çocukların duygu ve düşüncelerini anlatmalarını sağlamalı ve onları dinlemelidirler.
- ✎ Aileler okula uyum haftasında çocuklarına eşlik etmeli ve kendilerine yönelik olarak düzenlenen etkinliklere katılmalıdır.
- ✎ Aileler, rehberlik uygulamaları sürecine etkin olarak katılımı sağlamak amacıyla öğretmenler ve okul yönetimi ile iş birliği içerisinde olmalıdır.

- ✎ Aileler Okul Randevu Sistemi ile öğretmen görüşmeleri için e-Devlet üzerinden kullanıcı bilgileriyle randevu almalıdır.

ÖĞRETMENDEN BEKLENTİLER

Eğitim sürecinin planlayıcısı, uygulayıcısı ve değerlendircisi olan öğretmen, eğitim sürecinin en önemli bileşenlerinden biridir. Bu bakımdan sürecin öncesi, devamı ve sonrasında öğretmenler;

- ✎ Okulun kuralları ve işleyişi hakkında veli ve öğrencileri bilgilendirmek,
- ✎ Öğrencilerin veli, rehber öğretmen, okul yönetimi vb. ile etkili iletişim ve iş birliğini sağlamak,
- ✎ Yeni eğitim kademesine geçiş nedeniyle oluşabilecek olumsuz duygu durumlarında öğrencilere destek olmak,
- ✎ Bu süreçte yapılacak olan etkinliklerin amaçları ve öğrencilere sağlayacağı yararlar ile ilgili velileri aydınlatmak,
- ✎ Süreç içinde veli, rehber öğretmen, okul yönetimi ve meslektaşları ile etkili, doğru iletişim kurmak ve iş birliğini sağlamak,
- ✎ Gerçekleştirilecek ilk toplantıda ailelerden neler beklendiğini net bir biçimde açıklamak,
- ✎ Süreç içinde oluşabilecek sorunların çözümünde örnek ve çözüm odaklı bir davranış sergileyerek öğrenci ve ailelere rehberlik etmekle görevlidirler.

OKUL YÖNETİMİNDEN BEKLENTİLER

Uyum sürecinde okul yönetiminin gerçekleştirmesi gereken pek çok sorumluluğu vardır. Okul yönetimi okula uyum sürecinde;

- ✎ Derslik, kütüphane, laboratuvar vb. eğitim öğretim ortamlarını hazır hâle getirmek,
- ✎ Okula uyum sürecinin planlanması ve uygulanmasında öğretmenlerin gereksinim duydukları ortam ve materyalleri sağlamak,
- ✎ Rehberlik uygulamaları sürecinde kılavuzda yer alan planlamalardan faydalanılmasını sağlamak,
- ✎ Okulda çalışan tüm personele süreçle ilgili bilgi vermekle yükümlüdür.

UYUM SÜRECİ REHBERLİK UYGULAMALARI ÇİZELGESİ

Günler	Etkinlikler	Süre	Görevliler
1. Gün	<ul style="list-style-type: none"> Ailelere yönelik "Ortaokul Beşinci Sınıfa Uyum Rehberi" sunumunun yapılması Aile ve çocuklara okulun iç ve dış ortamının tanıtılması 	1 ders saati	<ul style="list-style-type: none"> Okul yönetimi Sınıf rehber öğretmenleri Rehberlik öğretmeni
2. Gün	Rehberlik uygulamalarının yapılması	1 ders saati	<ul style="list-style-type: none"> Sınıf rehber öğretmenleri Rehberlik öğretmeni
3. Gün	Uyum Etkinliklerinin yapılması	1 ders saati	<ul style="list-style-type: none"> Sınıf rehber öğretmenleri
4. Gün			
5. Gün			

NOT:

Etkinliklerin yapılacağı saatler okul yönetimi tarafından planlanacaktır.

1. Gün:

Velileri bilgilendirmek amacıyla yapılacak olan toplantının yeri, günü ve saati okul idaresi tarafından belirlenerek önceden velilere bildirilmeli, tüm velilerin katılımı sağlanmaya çalışılmalıdır. Sunumun yapılacağı salon veya sınıf düzenlenmeli, teknolojik donanım ile desteklenmelidir. Toplantı yüz yüze gerçekleştirilmeli, rehberlik öğretmeni ve okul yönetimi de sınıf öğretmenine gerekli desteği sunmalıdır. Sunum öncesinde aileler ile tanışma etkinlikleri de gerçekleştirilebilir. Okulun bölümleri (sınıflar, rehberlik servisi, kütüphane, öğrenci lavabo ve tuvaletleri, okul bahçesi, kantin vb.) ile sınıfta yer alan eğitim araçları öğretmen tarafından aile ve çocuklara tanıtılmalıdır. Aile-çocuk-öğretmen etkileşiminin sağlanabilmesi bakımından tüm ailelerin etkinliklere çocuklarıyla katılım göstermesi sağlanmalıdır.

2. Gün:

Tanırna, tanışma, sınıf/okul ortamının tanıtılması, sınıf/okul kuralları temalı etkinliklerin yürütülmesi planlanmaktadır. Bu süreçte uygulanacak etkinliklerin öğretmen tarafından çocukların gelişim özelliklerine göre hazırlanması beklenmektedir.

3, 4 ve 5. Gün:

Okula uyum etkinliklerinin öğretmen tarafından çocukların gelişim özelliklerine göre düzenlenerek uygulanması beklenmektedir.

UYUM SÜRECİ REHBERLİK UYGULAMALARI ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

Bu bölümde öğrencilerle yapılabilecek etkinlik örnekleri verilmiştir. Yapılacak etkinliklerle ilgili aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- ✎ Etkinlikler için gerekli hazırlık ve planlamalar önceden yapılmalıdır.
- ✎ Öğrencilerin gelişim düzeyleri, ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak tüm öğrencileri kapsayacak etkinlikler düzenlenmelidir.
- ✎ Etkinlikler örnek olarak verilmiş olup okul yönetimi ve öğretmenler tarafından öğrencilerin bireysel farklılıkları, okul ve çevre koşullarına uygun olarak uyarlanabilir.

REHBERLİK UYGULAMALARI DİJİTAL İÇERİK KAREKODLARI

Rehberlik uygulamaları sürecinde faydalanabileceğiniz dijital içeriklere aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz:

Tanışalım

Yeni Başlangıç Yeni Keşifler

1. ETKİNLİK: KENDİMİ TANITIYORUM

Amaç: Bu etkinlikte öğrencilerin kendilerini tanıtabilmeleri, kişisel özelliklerini fark edebilmeleri ve öz güvenlerini geliştirmeleri amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: “Kendimi Tanıtıyorum” tanıtım formu, renkli kalemler, A4 kâğıtları, pano

Süreç:

Öğretmen “Kendini tanıtmak sadece adını söylemek değildir.” diyerek etkinliğe giriş yapar ve kendini tanıtmanın öz güveni nasıl güçlendirdiğini açıklar. Ardından öğrencilere “Kendimi Tanıtıyorum” başlıklı formları dağıtır. Bu formlarda ad, doğum günü, en sevdiği renk, hobiler, en sevdiği ders, büyüyünce seçmek istediği meslek gibi bölümler bulunur. Öğrenciler kendi özelliklerini doldurur ve isteyen öğrenciler formlarını resimlerle süsler. Bu sırada öğretmen öğrencilerin kendilerini özgürce ifade etmesini teşvik eder. Formlar tamamlandıktan sonra gönüllü öğrenciler sınıfın önüne çıkarak kendi hikâyelerini arkadaşlarıyla paylaşır. Paylaşımlar sırasında diğer öğrenciler benzer yönlerini “Resim yapmayı seviyorum.”, “En sevdiğim ders matematik”, “ Ben de şiir yazıyorum.” gibi ifadelerle dile getirir. Son aşamada tüm formlar sınıf panosuna asılır ve “Biz Kimiz?” başlığı altında sergilenir. Bu pano, yıl boyunca sınıfın kimliğini yansıtacak bir ortak çalışma hâline gelir.

Değerlendirme: Öğrencilere “Kendini tanıtırken nasıl hissettin?”, “Arkadaşların hakkında daha önce bilmediğin bir şeyler öğrendin mi?” gibi sorular yöneltir. Öğretmen, sınıfın farklı özellikleriyle önemli ve zengin bir bütün olduğunu vurgular.

2. ETKİNLİK: ORMANLARIMIZI KORUYALIM

Amaç: Bu etkinlikte öğrencilerin orman yangınlarının neden ve sonuçlarını sorgulamaları, orman yangınları sırasında yapılması gerekenleri planlamaları ve orman yangınlarının önlenmesi için alınacak tedbirler hakkında farkındalık kazanmaları amaçlanmıştır.

Süre: 2 ders saati

Araç Gereçler: Kalem, 3 adet A4 kâğıdı

Süreç:

Sınıf, “Meraklı Zihinler”, “Orman Kahramanları” ve “Doğaseverler” olarak üç gruba ayrılır. Gruplara birer adet A4 kâğıdı verilir. Meraklı Zihinler grubundan orman yangınlarına sebep olan söndürülmemiş mangal, kamp ateşi, doğaya atılan cam şişeler veya kırık cam parçaları, anız yakma vb. nedenleri kâğıda yazmaları istenir. Orman Kahramanları grubundan orman yangınları sırasında yangının büyümesini engellemek için yapılması gereken söndürme, soğutma, yangın alanına yakın yerleşim yerlerini tahliye etme vb. çalışma ve önlemleri kâğıda yazmaları istenir. Doğaseverler grubundan ise orman yangınlarını önlemek için yapılması gereken eğitim ve farkındalık çalışmaları, piknik ve kamp sonrası ateş söndürme, ormanda cam veya içi su dolu pet şişe bırakmama, yangın ihbar hatlarını yerinde ve zamanında kullanma gibi uygulamaları kâğıda yazmaları istenir. Oluşturulan gruplarla öğrencilerin hazırladıkları küçük bir tiyatro oyunu canlandırılır. Görevlendirilen birkaç öğrenciden ormanda kamp yaparken ateş yakan kişileri canlandırması istenir. Gruplar sırayla sahneye çıkarak kâğıtlarına not ettikleri bilgileri kamp yapan kişileri canlandıran öğrencilere ve tüm sınıfa açıklar.

Değerlendirme: Hazırlanan kâğıtlar etkinlik sonunda sınıf panosunda sergilenir. Öğretmen özellikle yaz aylarında artış gösteren orman yangınlarına dikkat çekerek bu konudaki haberleri izletir ya da okutur. İzlenen ya da okunan haberler etkinlikteki çalışmalarına uygun bakış açısıyla gruplara yeniden yorumlatılır.

3. ETKİNLİK: OKULUMU TANIYORUM

Amaç: Bu etkinlikle öğrencilerin okulu ve okulun birimlerini tanımaları amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: Kâğıt, kalem

Süreç: Okulun birimlerini gösteren bir harita ya da kroki çiziniz veya temin ediniz. Çizilen bu harita veya krokiye okulun birimlerinin adlarını yazmayınız, birimleri sadece sayıyla belirtiniz. Her birim için çeşitli özlü sözler yazınız. Bu sözlerin yazılı olduğu kâğıtları o birime giden çocuğun bulabileceği bir yere koyunuz. Ardından öğrencileri eşit sayıda üç ya da dört gruba ayırınız. Her gruptan bir lider seçiniz. Lider olarak seçilen öğrencileri yanınıza çağırarak onlara çizmiş olduğunuz harita ya da krokide yer alan birimler ile ilgili olarak "1 numaralı yer kütüphane, 2 numaralı yer öğretmenler odası" gibi bilgiler veriniz. Grupları sırasıyla liderler öncülüğünde istedikleri birime gönderiniz. Okulun birimlerini harita veya kroki yardımıyla bulmaya çalışan öğrencilere okul çalışanlarından yardım alabileceklerini söyleyiniz. Gruplardan gittikleri birimlerde buldukları özlü sözü öğrenerek gelmelerini isteyiniz. Tüm gruplar okulun bütün birimlerini bulduktan sonra etkinliği tamamlayınız.

Değerlendirme: Etkinlik sonunda öğrencilerden okulun birimleriyle ilgili gözlemlerini anlatmalarını ve hangi birimde en çok neyi beğendiklerini söylemelerini isteyiniz.

4. ETKİNLİK: ORTAOKULDAKİ DERSLERİM

Amaç: Bu etkinlikte çocukların ortaokulda göreceği dersleri, derslerin özelliklerini ve öğretmenini tanımaları amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: Tanıtım kartları, etkileşimli tahta, projeksiyon vb.

Süreç: Öğrencilerin alacağı zorunlu ve seçmeli derslerin her biri için kısa açıklamaların olduğu tanıtım kartları veya sunu hazırlayınız. Derslerin içeriğini ana hatlarıyla açıkladıktan sonra ortaokulda her derse farklı bir öğretmenin girdiğini belirtiniz. Derslerin işlenişinde ilkokula göre ortam (spor salonu, laboratuvar, atölye gibi), kurallar, süre ve sınavlar gibi farklılıklar olabileceğini açıklayınız.

Değerlendirme: Öğrencilere özelliklerini öğrendikleri derslerle ilgili neler düşündüklerini ve hissettiklerini, bu derslerden beklentilerinin neler olduğunu sorunuz.

5. ETKİNLİK: TATİLDEN OKULA

Amaç: Bu etkinlikle öğrencilerin yaz tatili anılarını paylaşarak duygusal rahatlama sağlamaları, arkadaşlık bağlarını güçlendirmeleri ve okula uyum sürecini kolaylaştırmaları amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: Renkli şerit kâğıtlar, kalem, yapıştırıcı/zımba, pano veya ip

Süreç: Öğretmen derse öğrencilerin tatil dönüşü duygu ve düşüncelerini ifade etmelerini kolaylaştıracak bir sohbetle başlar. Daha sonra her öğrenciye renkli bir şerit kâğıt dağıtır ve tatilde yaşadıkları en mutlu ya da unutulmaz anılarını kısa bir cümleyle yazmalarını ister. Öğrenciler yazarken öğretmen sınıfta dolaşarak öğrencilere destek olur, fikir vermekte zorlananlara örnekler sunar. Yazılar tamamlandıktan sonra her öğrenci kâğıdını halka şeklinde yapıştırır ve zincire eklemek üzere tahtanın önüne gelir. Zincir büyüdükçe öğrenciler, sınıfın ortak bir anılar bütünü oluşturduğunu görürler. Gönüllü öğrenciler yazdıklarını yüksek sesle paylaşarak sınıfta karşılıklı etkileşim oluşturur. Etkinlik sonunda anı zinciri “Tatilden Okul Sıralarına” başlığıyla pano veya bir ipe asılır. Böylece öğrencilerin bireysel anıları sınıfın ortak kültürüne taşınmış olur.

Değerlendirme: Öğrencilere “Tatildeki anını sınıfla paylaşmak sana nasıl hissettirdi?” ve “Okula dönmekle ilgili düşüncelerin değişti mi?” soruları yöneltilir. Öğretmen, paylaşılan bu anıların sınıf arkadaşları arasında ortak duygular oluşturduğunu vurgular.

6. ETKİNLİK: KURALLARI BELİRLİYORUM

Amaç: Bu etkinlikte öğrencilerin okul kurallarını öğrenmeleri ve bu kuralları benimsemeleri amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: Kâğıt, kalem

Süreç: Okul yönetimi ile okul kurallarını maddeler hâlinde hazırlayarak bir kâğıda yazınız. Öğrencilere birer kâğıt dağıtıp okulda olmasını istedikleri kuralları maddeler hâlinde yazmalarını isteyiniz. Öğrencilerden mevcut okul kuralları ile kendilerinin yazdıkları okul kurallarını karşılaştırmalarını isteyiniz. Benzer ve farklı kuralların neler olduğunu belirlemelerini sağlayınız. Daha sonra arkadaşlarının yazdıkları okul kurallarını incelemelerini ve bu kurallar hakkında tartışmalarını isteyiniz.

Değerlendirme: Etkinlik sonunda öğrencilerin kuralların neden gerekli olduğu hakkında konuşmalarına fırsat verilir. Kuralların ne kadar önemli olduğu hakkında bilgilendirme yapılır.

7. ETKİNLİK: ATALARIMDAN BANA KALAN ANILAR

Amaç: Bu etkinlikte öğrencilerin kültürel farkındalık geliştirmeleri, kültürel değerleri sahiplenmeleri, iletişim ve ifade becerilerini geliştirmeleri amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: Evlerinde bulunan, kendi kültürlerini yansıtan nesneler

Süreç: Her öğrenci kendi kültürüne ait yöresel bir eşya, küçük bir objeyle bağlantılı bir gelenek, yiyecek temsili vb. bir nesneyi okula getirir. Öğrenci, getirdiği nesneyi sınıftaki arkadaşlarının görmeyeceği şekilde kapalı bir kutuya koyar. Sınıftaki diğer öğrenciler sırayla "Evet" ya da "Hayır" şeklinde cevaplanabilecek sorular sorar. Örneğin nesneyi getiren öğrenci "Bu bir yemekle ilgili mi?", "Tahtadan mı yapılmış?", "Kültürel bir oyunla mı ilgili?" gibi sorulara yalnızca "Evet" veya "Hayır" şeklinde cevap verir. Doğru tahminde bulunan öğrenci tahtaya kalkar. Nesneyi getiren öğrenci kutudaki objeyi çıkararak sınıfa gösterir ve onun kültürel anlamını kısaca açıklar. Sonrasında sıradaki öğrenci nesnesini kutuya koyarak oyunu devam ettirir.

Değerlendirme: Gözlem ve öğrenci katılımına dayalı, puanlama yerine sınıf içi etkileşim ve öğrenme süreci odaklı olarak uyarlanabilir.

8. ETKİNLİK: TOHUM TOPU YAPALIM

Amaç: Bu etkinlikte öğrencilere doğa ve çevreyi koruma bilinci kazandırmak amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: Toprak, kil, karıştırma kabı, su, farklı tür ve sayıda ağaç tohumu

Süreç: Sınıf 4-5 kişilik gruplara ayrılır. Karıştırma kabına eklenen kil, toprak ve su ile karıştırılarak hamur kıvamına getirilir. Karışımdan ceviz büyüklüğünde parçalar alınır. Bu parçalar içerisine birkaç tohum eklenerek top hâline getirilir. Hazırlanan tohum topları gölgede bir iki gün kurutulur. Boş alanlara veya bahçelere atılan tohum toplarının yağmurlarla filizlenmesi beklenir.

Değerlendirme: Etkinlik sonunda öğrencilerin ağaçlandırmanın önemi hakkında konuşmalarına fırsat verilir. Canlıların yaşamı için ormanların ne kadar önemli olduğu hakkında konuşulur.

9. ETKİNLİK: GELECEĞİN ÇEVRECİSİ

Amaç: Bu etkinlikte öğrencilerin çevre sorunlarının neden ve sonuçlarını sorgulamaları ve çevre sorunlarını önlemeye yönelik çözüm odaklı fikirler üretmeleri amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: Kalem, A4 kâğıdı, su, toprak ve hava kirliliği ile ilgili görseller

Süreç: Sınıf “Hava Elçileri”, “Su Elçileri” ve “Toprak Elçileri” olarak üç gruba ayrılır. Her grup için bir sözcü belirlenir. Sınıfta oluşturulan üç farklı alana hava, su ve toprak kirliliği ile ilgili görseller yerleştirilir. Gruplar çalışmalarıyla ilgili görsellerin olduğu alana geçerek görselleri inceler. Kendi aralarında tartışarak belirledikleri çözüm önerilerini kâğıtlara yazar. Grup sözcüleri belirledikleri çözüm önerilerini sınıfa sunar. Tüm gruplar çözüm önerilerini sunduktan sonra belirlenen ortak çözüm önerileri sınıf panosunda sergilenir.

Değerlendirme: Etkinlik sonunda öğrencilerin çevre sorunları hakkında konuşmalarına fırsat verilir. Çevre sorunları ile ilgili yeni fikirler üreterek düşünme becerilerini geliştirmeleri sağlanır.

10. ETKİNLİK: ZAMAN YOLCULUĞU ÇOCUK OYUNLARI

Amaç: Bu etkinlikte öğrencilerin geçmişte oynanan oyunları öğrenmeleri, kültürel farkındalık kazanmaları, aile, toplum ve kültüre bağlılıklarını güçlendirmeleri amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: Seçilen oyuna göre gerekli olan malzemeler

Süreç: Öğrencilerden derse hazırlık aşamasında anne, baba, dede, babaanne, teyze vb. büyüklerine çocukken oynadıkları oyunları sormaları ve öğrenmeleri istenir.

Her öğrenci öğrendiği oyunu sınıfta tanıtır (oyunun adı, nasıl oynandığı, kimlerle oynandığı, hangi malzemelere ihtiyaç duyulduğu). Öğrencilerden birinin oyunu seçilerek sınıf ya da okul bahçesinde öğretmen rehberliğinde oynanır.

Değerlendirme: Sınıf panosuna “Büyüklerimizin Oyunları” başlıklı bir köşe hazırlanabilir, öğrenciler oyun adlarını yazıp resimleyebilir.

11. ETKİNLİK: TEMİZ OKUL

Amaç: Bu etkinlikte öğrencilerin tartışarak belirledikleri hijyen kurallarını okul kültürü hâline getirmeleri amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: Kalem, A4 kâğıdı

Süreç: Öğretmen tarafından öğrencilere “Okulumuzun daha temiz ve sağlıklı bir yer olması için neler yapabiliriz?” sorusu yöneltilir. Gönüllü bir öğrenci, arkadaşlarının cevaplarını tahtaya yazmak üzere görevlendirilir. Öğrencilerden tartışma konusuyla ilgili fikirlerini paylaşmaları istenir. Görevlendirilen öğrenci bu fikirleri tahtaya yazar. Ortaya çıkan fikirler benzer özelliklerine göre sınıflandırılır. Sınıflandırılan fikirlerden uygulanabilir olanlar öğrenciler tarafından seçilir. Seçilen fikirler kural hâline getirilerek sınıf panosunda “Temiz Okul” başlığı altında sergilenir.

Değerlendirme: Etkinlik sonunda öğrencilere okulun temiz tutulması konusunda sürekliliğin nasıl sağlanabileceği sorulur.

12. ETKİNLİK: BİRLİKTE BAŞARIYORUZ

Amaç: Bu etkinlikte öğrencilerin okul-aile iş birliğinin önemini fark etmeleri ve ailelerinin eğitimdeki rolünü takdir etmeleri amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: "Birlikte Başarıyoruz" kâğıdı, kalem, pastel boya

Süreç: Öğretmen tahtaya "Eğitim sadece okulda mı olur?" sorusunu yazar ve öğrencilerin düşüncelerini alarak etkinliği başlatır. Ardından eğitimde aile, öğretmen ve öğrencinin birlikte hareket etmesinin önemini açıklar. Daha sonra öğrencilere "Birlikte Başarıyoruz" başlıklı kâğıtları dağıtır. Öğrenciler kâğıdın ortasına kendi isimlerini veya resimlerini yapar, çevresine eğitim süreçlerinde kendilerine destek olan kişileri (öğretmen, anne, baba, kardeş, rehberlik öğretmeni, arkadaş vb.) yazar ve çizer. Her kişi için "Bu kişi bana nasıl destek oluyor?" ve "Ben bu kişiye nasıl teşekkür edebilirim?" sorularına cevap verir. Tamamlanan çalışmalar arasından gönüllü öğrenciler eğitim ekiplerini sınıf arkadaşlarına tanıtır. Öğretmen, farklı rollerin (veli, öğretmen, öğrenci) iş birliği içinde olmasının başarı için önemini vurgular. Etkinlik, öğrencilerin ailelerine yazacakları teşekkür notu ile tamamlanır.

Değerlendirme: Öğrencilere "Ailenden destek gördüğünde nasıl hissediyorsun?" ve "Sen eğitim ekibinin bir üyesi olarak hangi sorumlulukları üstleniyorsun?" soruları yöneltilir. Öğretmen, okul ve aile iş birliği sayesinde başarıya daha kolay ulaşılabilceği vurgulanır.

13. ETKİNLİK: SENDE, BENDE, BU NESNE KİMDE?

Amaç: Bu etkinlikte çocukların dikkat ve gözlem yeteneklerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Süre: 1 ders saati

Araç Gereçler: Oyuncak veya nesne

Süreç: Öğrencilere bir gün önceden yanlarında bir oyuncak ya da nesne getirmelerini söyleyiniz. Öğrencilerden getirdikleri oyuncak veya nesneyi iki dakika boyunca ellerinde tutmalarını, bu sırada birbirlerinin ellerindeki oyuncak veya nesnelere bakmalarını ve daha sonra bunları kaldırmalarını isteyiniz. Öğrencilerden birini ebe olarak belirleyiniz. Ebe olarak belirlediğiniz öğrenciyi dışarı çıkarınız ve öğrencilerin getirdiği nesnelerden birini seçiniz. Ebeyi sınıfa çağırıp ona seçtiğiniz nesnenin ismini söyleyiniz. Ebeden bu nesnenin kime ait olduğunu söylemesini isteyiniz.

Değerlendirme: Öğrencilere etkinlik sırasındaki duygu ve düşüncelerini sorunuz. Birbirlerine dikkat etme, gözlem yapma gibi becerilerin gerekliliği hakkında konuşunuz.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ